

STUDIEGUIDE

Gruppen som började läsa Bibeln

Berne Persliden

Inledning

Studieguiden är ett förslag på hur man kan använda boken *Gruppen som började läsa Bibeln* i en studiegrupp. Guiden är indelad i fem samlingar, men det är naturligtvis gruppen som bestämmer hur man vill forma sina träffar.

Studiecirkeln sker i samverkan med Studieförbundet Bilda eller Sensus studieförbund. På respektive hemsida kan du anmäla studiecirkeln. www.bilda.nu och www.sensus.se

Till varje träff finns förslag på några frågor att samtala om i gruppen. Använd gärna dem eller formulera egna. Försök ställa så öppna frågor som möjligt. Det bäddar för spännande och oväntade samtal och erfarenhetsutbyte. Det finns också några enkla övningar till några av träffarna.

Första gången ni träffas är det bra att komma överrens om vilket förhållningssätt ni tillsammans vill ha i gruppen och i samtalet. Några spelregler som brukar bidra till att skapa ett öppet och lärande klimat är:

- Det personliga som vi delar stannar i gruppen
- Det är ok att prova tankar och att ändra sig
- Man har rätt att vara tyst
- Alla talar i jagform
- Alla hjälps åt att hålla tidsramarna
- Alla bidrar med sitt perspektiv och värdesätter att få ta del av andras

Under någon av träffarna kan det vara bra att reflektera över hur man arbetar tillsammans och anknyta till de spelregler som gruppen bestämt. Vad fungerar bra? Vad skulle kunna göras annorlunda? Sista gången är det bra att ha en enkel utvärdering.

Första träffen

Kapitel 1, 2 och 3 handlar om före första träffen och själva träffen.

Att samtala om:

- Kajsa bär på en idé om att läsa Bibeln med andra. Hur tror du hon uttrycker sig för att motivera andra att vara med? Hur beskriver hon sin dröm och sin längtan?

- Vad skulle du själv vilja få ut av en bibelsamtalsgrupp? Om du var med i en sådan grupp, på vilket sätt skulle ditt liv berikas eller förändras tror du?
- Försök sätta dig in i Kajsa och Anders situation. Hur skulle du uttrycka dig för att bjuda in till en grupp som läser Bibeln?
- Bibeln är en bok som väcker känslor. Även människor som själva inte har läst den har tankar och åsikter om Bibeln. Vilka är de vanligaste synpunkterna eller åsikterna om Bibeln som du möter? Vilka håller du med om och på vilka punkter har du andra tankar om Bibeln?

Gruppövning

Gör en lista på alla de positiva effekter som kan komma ut av att delta i en grupp som läser Bibeln. Rangordna dem och se vilka som berör de flesta i gruppen och som alltså är mer generella och vilka som är mer personliga.

Andra träffen

Kapitel 4, 5 och 6 handlar om att läsa, fortsätta och att ställa frågor.

Att samtala om:

- Gruppen har börjat läsa Bibeln tillsammans. Känner du igen det som händer i gruppen? Vad är nytt för dig?
- Vi fortsätter lätt att tänka i våra invanda vanor. Vilka erfarenheter har du av att se saker och ting på ett nytt sätt eller att uppfatta något på ett annorlunda sätt? Det kan gälla en person eller hur du uppfattat en situation på din arbetsplats.
- Vad kan man göra för att underlätta för gruppen att läsa välkända avsnitt och ändå upptäcka något nytt? Vad ser du för faktorer som spelar in för att nya insikter ska komma fram utifrån dessa kända avsnitt?
- Gruppen försöker ställa öppna frågor, frågor som leder till samtal eller som leder till fler och nya frågor. Samtala om hur man kan hjälpa varandra att börja berätta istället för att bara ge information och fakta.
- I en samtalsgrupp finns det oftast någon/några som pratar mycket medan andra blir tysta. Vad underlättar att alla får en chans att komma till tals?
- Gruppen försöker lära sig att lyssna på varandra. Vad hindrar oss vanligen från att lyssna på andra personer? Om du eller ni i gruppen skulle välja ut vad som underlättar att lyssna på varandra, vad skulle ni ta fram för faktorer?
- Att vi är olika ger oss möjligheter att ta till oss olika perspektiv. Det är en av de verkligt stora fördelarna med att lyssna och samtala med varandra i en grupp. Hur kan ni, i den här gruppen, eller den grupp ni leder hjälpa varandra att upptäcka mer tillsammans?

Tredje träffen

Kapitel 7 och 8 handlar om grupprocessen

Att samtala om:

- I boken förändras gruppens sammansättning. Hur skulle du själv beskriva det som händer i gruppen? Hade det varit möjligt att göra på något annat sätt?
- Hur skiljer sig en grupp som är öppen och tar in vem som har tid (en s.k. öppen grupp) jämfört med en grupp där samma deltagare är med från gång till gång? Vad är fördelar respektive nackdelar med dessa två varianter av grupper?
- För att utvecklas tillsammans behöver man känna sig tillräckligt trygg. Vad är det, enligt din mening, som skapar trygghet i en grupp? Vilka erfarenheter har du av en sådan trygghet eller brist på trygghet? Vad blev resultatet och hur påverkade det dig i gruppen?
- Vilka händelser eller situationer skulle kunna förstöra en god gemenskap i en grupp? På vilket sätt kan man förhindra att dessa uppstår?
- När vi träffas i en grupp har vi ofta olika motiv och syfte för att vara med, vilket är helt naturligt. Problemet blir när dessa inte står i tillräcklig samklang med de andras motiv. Hur kan man ha ett konstruktivt samtal om dessa, ofta outtalade, motiv för att vara med?
- Gruppen i boken försöker göra utvärdering av sina träffar. Hur skulle en sådan utvärdering kunna se ut för din grupp? Vad skulle vara viktigt att ta upp och samtala om?

Fjärde träffen

Kapitel 9, 10 handlar om Bibeln i vardagen, svåra avsnitt, nära mig själv och mitt liv

Att samtala om:

- När gruppen läst ett avsnitt så går de inte igenom avsnitt för avsnitt utan ställer enbart frågan ”vad berörde”? Vilka fördelar och nackdelar ser du med det sättet att läsa Bibeln?
- Texterna som gruppen läser är skrivna för länge sedan och i en kultur som är väldigt olik vår egen. Ändå verkar det som om deltagarna lyckas hitta kopplingar till den egna vardagen? Vad gör det möjligt, tror du?
- Finns det avsnitt i Bibeln som du tycker är lättare att koppla till dig själv och ditt liv än andra? Vad kännetecknar i så fall dessa avsnitt?
- Vi kan läsa för att förstå, för att veta mer. Vi kan också läsa för att bli berörda och förändrade. Samtala i gruppen om hur dessa två aspekter kan se ut när man läser Bibeln tillsammans. Vad skiljer dessa olika inställningar åt i praktiken? Vilka erfarenheter har du av de olika sätten att läsa Bibeln? Jämför med de andra i gruppen.

- Vi har ofta svårt för att säga ”jag vet inte” eller ”jag förstår inte”. Beror det på yttre krav och förväntningar eller på den bild som jag har av mig själv? Hur kan detta i så fall förändras?
- Hur kan man i gruppen hjälpas åt att tillämpa det man lär sig? På vilket sätt kan man vara stöd och uppmuntran för varandra? Hur kan vi utmana varandra på ett sätt som är konstruktivt och livsbejakande?

Femte träffen

Kap 11 handlar om gruppens ledarskap.

Att samtala om:

- När gruppen börjar samtala om ledarskap tar Kajsa upp ett begrepp som hon kallar för ledarskapsfunktion. Om någon skulle fråga dig om att leda en grupp som den i boken, vad skulle du svara? Vad skulle få dig att gå in i en sådan funktion eller vad skulle hindra dig från att göra det?
- När du funderar på hur man leder en liten grupp – vilka faktorer är viktiga för dig? Vad är det som behöver sägas eller göras?
- Ledarskap är ett ”laddat” begrepp. Alla har åsikter, tankar och erfarenheter kring vad ett ledarskap betyder. Vilka likheter och olikheter finns det att leda i kristna sammanhang jämfört med andra situationer i samhället?
- Det verkar som om ledarrollen förändras i gruppen från det att den startade till när vi möter gruppen i det här kapitlet. Hur skulle du beskriva skillnaderna? Anser du att det är nödvändigt att förändra sättet att leda gruppen?
- Gör tillsammans en lista på det som ni menar behövs för att en liten grupp får ett bra ledarskap. Försök göra listan så kort som ni kan och ta bara med det som är alldeles nödvändigt. För vem kan den listan gälla?
- Det är lätt att våra bilder av ledarskap formas av massmedia, näringsliv och offentlig tjänst. Familjelivet, med uppväxande barn, är ett exempel på en arena där ledarskap praktiseras hela tiden. Hur skulle du beskriva vad vi kan lära oss om ledarskap utifrån den situationen? Jämför med listan under föregående fråga – vilka likheter eller skillnader ser ni tillsammans?
- Vilka utbildningsmoment tycker du det behövs för att leda en liten grupp? Diskutera med de andra i gruppen – är ni överens eller ser ni olika saker? Hur går det att få ihop detta till en helhetssyn på ledarskap?